

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Wiak

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z protestu A. C.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 7 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

[SOP]

UZASADNIENIE

Pismem z 25 października 2023 r. (data stempla pocztowego) A. C. złożył do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych 15 października 2023 r.

W uzasadnieniu wnoszący protest wskazał, że wybory były nielegalne, gdyż czas zbierania podpisów był skrócony do trzech tygodni w czasie urlopowym czym pozbawiono Polaków prawa do spokojnego wypoczynku wraz z rodziną. Podniósł, że Prezydent został wybrany w niekonstytucyjnym czasie co stawia go

w roli uzurpatora i nie ma mocy prawnej na ogłaszanie wyborów. Ponadto w ocenie skarżącego, komitety wyborcze nie dysponowały takim samym budżetem przez co kampania wyborcza była niesprawiedliwa, co oznacza, że nie była demokratyczna i upośledzała na starcie komitety wyborcze o niskim budżecie na kampanię wyborczą. Wnoszący protest podniósł również, że brak wglądu do PKW wyborców, którzy nie mogą sprawdzić, czy dany komitet ma zebrane podpisy uczciwie, czy może są to karty ksero albo nie ma ich wcale. Wskazał, że nie ma systemu weryfikacji komputerowej obywatela dającego swój podpis.

Pismem z 17 listopada 2023 r. Prokurator Generalny zajął stanowisko w sprawie wskazując, że wniesiony protest wyborczy należy pozostawić bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 241 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 2408, dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

W świetle art. 241 § 3 k.wyb. określającego warunki formalne protestu, osoba wnosząca protest powinna sformułować zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Protest powinien nadto spełniać warunki pisma procesowego określone przez art. 126 Kodeksu postępowania cywilnego. Protest wyborczy, tak jak każde pismo procesowe, powinien zatem zawierać oznaczenie sądu, do którego jest skierowany, imię i nazwisko lub nazwę uczestników i pełnomocników, oznaczenie rodzaju pisma, dowody na poparcie przytoczonych okoliczności, podpis uczestnika

lub pełnomocnika, wymienienie załączników, oznaczenie miejsca zamieszkania uczestników oraz oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby pełnomocnika. Ponadto, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie powinno zawierać m.in. oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron, oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli ustawowych i pełnomocników stron oraz numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnoszącego pismo (§ 2). Niespełnienie przez podmiot wnoszący protest wymogów formalnych, skutkuje pozostawieniem protestu bez dalszego biegu (art. 243 § 1 k.wyb.). Powyższe przepisy znajdują zastosowanie również w przypadku wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów do Senatu (art. 258 k.wyb.).

W niniejszej sprawie wnoszący protest nie przedstawił konkretnych naruszeń stanowiących przejaw popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom, ani naruszenia ustawowych przepisów dotyczących głosowania lub ustalenia wyników głosowania. Nie przedstawił też żadnych dowodów na potwierdzenie wskazanych przez siebie okoliczności. Podniesione zarzuty zostały sformułowane w sposób abstrakcyjny i ogólnikowy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się natomiast, że opinia wnoszącego protest, niepoparta żadnymi dowodami, może być zakwalifikowana wyłącznie jako opinia prywatna, a zarzuty sprowadzające się do hipotetycznego założenia o nieprawidłowościach nie mieszczą się w przedmiocie protestu określonym w ustawie (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., I NSW 206/19). Co więcej, osoba wnosząca protest nie może skutecznie podnosić zarzutów o charakterze abstrakcyjnym, odnoszących się do ogólnie pojętych wydarzeń w kraju lub za granicą, o których protestujący jedynie słyszał. Przyjęty zarówno w Kodeksie wyborczym, jak i ustawie z 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym model protestów wyborczych i referendalnych polega bowiem na sprawowaniu przez Sąd Najwyższy indywidualno-konkretniej kontroli ważności wyborów i referendum. Brak natomiast podstaw prawnych do prowadzenia w tym zakresie kontroli abstrakcyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 listopada 2019 r., I NSW 235/19).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

[ms]

[ał]